ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Извештај Комисије за избор једног доцента
за ужу научну област Јапанологија, предмет Јапански језик
на Филолошком факултету Универзитета у Београду

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 2933 од 29. 12 2015. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор доцента за ужу научну област Јапанологија (предмет Јапански језик), објављен у листу *Послови* бр. 651, дана 09.12.2015. године. Част нам је да Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду поднесемо следећи

И З В Е Ш Т А Ј

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

На основу увида у достављену документацију, Комисија је констатовала да се на расписани конкурс пријавила само једна кандидаткиња, и то др Дивна Глумац, досадашњи лектор за ужу научну област Јапанологија (предмет Јапански језик), на Катедри за оријенталистику Филолошког факултета у Београду.

Др Дивна (Драгојло) Глумац рођена је 15. 09. 1974. године у Београду. Шесту београдску гимназију, друштвени смер, завршила је 1993. Дипломирала је 24. 07. 1997. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду, на Катедри за оријенталистику – Група за јапански језик и књижевност, са просечном оценом студија 9,54. Од септембра 1998. године до јуна 1999. године боравила је у Јапану као стипендиста Јапанске фондације, на Институту за јапански језик у граду Урави, ради усавршавања из области Методике наставе јапанског језика као страног.

Магистарски рад под насловом „Типови пасивне реченице у јапанском језику и њихови преводни еквиваленти у српском језику“ (120 страна) одбранила је 05. 07. 2011.

године на Филолошком факултету у Београду, пред комисијом коју су сачинили проф. др Кајоко Јамасаки, др Весна Крајишник и проф. др Срето Танасић.

Докторску дисертацију под насловом „Каузатив и глаголски род у јапанском језику у поређењу са српским језиком“ (237 страна) одбранила је 21.10.2015. на Филолошком факултету Универзитета у Београду, пред комисијом у саставу: др Кајоко Јамасаки; др Срето Танасић; др Данијела Васић; др Далибор Кличковић.

Др Глумац је радила као асистент-приправник за предмет Јапански језик и књижевност на Филолошком факултету у Београду од 14. јуна 1999. године до новембра 2010. године. После тога је изабрана и до данас ради као лектор за ужу научну област Јапанологија (предмет Јапански језик).

МИШЉЕЊЕ О ДОСАДАШЊЕМ НАУЧНОМ И СТРУЧНОМ РАДУ КАНДИДАТА

Средишњи део научног и стручног рада др Дивне Глумац односи се на јапански језик. Језгро њеног проучавања јапанског језика чини контрастивно истраживање јапанског језика у поређењу са српским. Посебно се истичу њени научни радови који се баве пасивом, каузативом и глаголским родом. То су веома важне области, које се још увек врло мало истражују у Србији. Поред тога, активно се бави методиком наставе јапанског језика као страног.

Магистарски рад „Типови пасивне реченице у јапанском језику и њихови преводни еквиваленти у српском језику“ замишљен је као семантичко-синтаксичко истраживање типова пасивних реченица у јапанском језику у поређењу са српским. Типови пасивних реченица у јапанском језику чине подручје веома занимљиво за истраживачки рад. Као што др Глумац објашњава у *Уводу*, постоје две врсте пасивних реченица у јапанском језику: директне (које се граде од прелазних глагола); индиректне (које се граде од непрелазних глагола). Прва врста, како је овде сажето приказано, остварује се у виду типова пасивних реченица код којих је на позицији субјекта ентитет обухваћен глаголском радњом. Друга врста пасива, чији граматички еквивалент не постоји у српском, представља специфичност јапанског језика у односу на индоевропске језике.

Њен рад у првом делу објашњва и дефинише поменуте типове јапанске пасивне реченице. У другом делу утврђује еквивалентости типова пасивних реченица савременог јапанског језика у српском језику. У њеном раду је сажето и прецизно

приказано својство пасивних реченица у јапанском у контрастирању са српским. На крају је указано на могуће даље правце истраживања (спонтани пасив; пасив каузатива; потенцијални пасив и др), са проширеним корпусом који би обхватио, поред књижевно-уметничких, и новинске и стручне текстове.

Њена докторска теза „Каузатив и глаголски род у јапанском језику у поређењу са српским језиком“ је комплексно научно истраживање, које се бави каузативом, једном од најважнијих граматичких појава у јапанском језику. У последње време истражује се у оквиру категорије глаголског рода, мада у Србији до сада ова веома сложена тема никада није истражена. Њена дисертација јасно и теоријски прецизно објашњава природу каузатива у јапанском језику у контексту категорије глаголског рода, и систематски приказује типове каузативних реченица, у којима се јављају помоћни глаголи –серу и –сасеру. Други део овога рада је посвећен истраживању преводних еквивалената на српском језику.

Њен истраживачки рад даје нову димензију проучавања јапанског језика. Поред морфо-синтаксичког истраживања, фокусирајући се на међуљудски однос учесника каузалне ситуације, др Глумац даје семантички опис „каузативности“ у јапанском језику. Стога, може се рећи, њено проучавање уводи култролошку димензију у проучавање језика, поблематизујући социолошке и психолошке елементе језичког изражавања, који су веома развијени у јапанском језику. Резултати њеног истраживања се могу примењивати и користити у настави јапанског језика али и у преводилачкој пракси.

Према оцени комисије, и један и други рад представљају несумњив научни допринос проучавању савременог јапанског језика у српској јапанологији, али и методици наставе јапанског као страног. Драгоцени су прилог и за преводилаштво на релацији између српског и јапанског језика.

Др Дивна Глумац сарађује са значајним научним часописима као што су *Филолошки преглед*, *Српски језик*, *Анали Филолошког факултета* и *Летопис Матице Српске*.

Значајни су њени радови као што су „Пасивне конструкције у српском језику у поређењу са пасивном реченицом у јапанском језику“, објављен у часопису *Српски језик* (бр. 17, 2012, стр. 523–537), „Пасивне реченице у јапанском језику“, објављен у часопису *Филолошки преглед* (XL, 2013-2, стр. 21−43) и „Исказивање агенса у пасивним конструкцијама у српском и у јапанском језику“, објављен у часопису *Анали Филолошког факултета* (Књига XXVI, Свеска I, Београд, 2014, стр.193–202).

Др Дивна Глумац се бави и израдом уџбеника јапанског језика. Била је један од сарадника значајног пројекта „Српска верзија JPLANG-а“ (E-learning material developed by the government-subsized project at Tokyo University of Foreign Studies) у оквиру програма Министарства за просвету и науку владе Јапана (MEXT, од децембра 2005. до марта 2008.), који је водила проф. др Кајоко Јамасаки. Учествовала је у изради Електронског уџбеника *Shokyu nihongo tangocho* (Глосар за почетни степен) – 2193 речи; 34,319 битова htpp://jplang.tufs.ac.jp: JPLANG (e-learning material developed by the government-subsidized project at Tokyo University of Foreign Studies) – e-Japanese-Japanese language material on the internet. Бавила се израдом глосарија за почетни ниво, који је веома користан за 1. и 2. годину студија на нашем факултету.

Др Глумац је била ангажована као један од стручних саветника за израду *Граматике савременог јапанског језика I и II* (Београд, Завод за уџбеник, 2014), уџбеник за предмет Савремени јапански језик (1; 2; 3; 4), који је написала др Кајоко Јамасаки. Стручни савети које је ауторки дала др Глумац били су веома корисни и драгоцени за израду овога издања, посебно они који се тичу пасива и каузатива.

Што се методике наставе јапанског језика тиче, др Глумац је учествовала на више семинара у земљи и у иностранству. Била је учесник семинара за професоре јапанског језика као страног, који је Јапанска фондација организовала у периоду од 7. до 11. јула 2008. у Европском центру за јапанологију у Кинцхајму (Француска). Учествовала је у семинарима из области методике наставе које је одржао проф. др Дејвид Литл на Филолошком факултету, у марту 2009. и у фебруару 2010. године. Узела је учешће и у семинару из методологије јапанског језика у средњој и источној Европи (Јапанска фондација, Будимпешта, 19–20. фебруар 2011). Сва та драгоцена искуства примењује у извођењу часова јапанског језика на Филолошком факултету у Београду, и тиме даје значајан допринос квалитету наставе јапанског језика.

Др Дивна Глумац учествује на међународним конференцијама и научним скуповима. У оквиру предавања под називом *Савремено проучавање јапанског језика,* које је било одржано колегама и студентима са Групе за јапански језик и књижевност 12. марта 2013, имала је запажено излагање „Каузатив у јапанском језику у поређењу са српским“.

Њено саопштење под насловом „The Causative and the Verb Voice in Japanese in Contrast with Serbian: Translation Equivalents of Japanese Causative Sentence in Serbian“ на конференцији „PH.D. Workshop in Japanese Studies East and Central Europe 2013“ одржаној 18–19. фебруара 2013 у Будимпешти у организацији Јапанске

фондације, такође је објављено у целости у зборнику *PH.D. Workshop in Japanese Studies East and Central Europe*, February 18–19, 2013 (The Japan Foundation, Budapest, стр. 38–52). Овај рад се бави каузативом и из угла теорије превођења, бавећи се врстама еквивалентности.

На међународној конференцији „Србија између Истока и Запада: наука, образовање, култура и уметност“, одржаној на Филолошком факултету, 27–29. септембра 2013. имала је запажено излагање под насловом „Типови пасивних реченица у јапанском језику и улога датива у њиховом превођењу на српски језик“, које је у целости објављено у зборнику *Србија између Истока и Запада: наука, образовање, култура и уметност, Књ. 4: Језици балкана у компаративном и интердисциплинарном контексту* (Филолошки факултет, Београд, 2014, стр.199–212). Било је такође занимљиво њено саопштење под насловом „Дискурсом мотивисана перспективизација каузативне реченице у јапанском језику“ са међународног скупа *Језик, књижевност, дискурс*, одржаног на Филозофском факултету Универзитета у Нишу, 25–26. априла 2014.

МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ ДРУГИХ УСЛОВА ЗА РАД

Оцена о резултатима педагошког рада

Осим што се бави научним истраживањем, др Дивна Глумац марљиво ради у настави јапанског језика на Катедри за оријенталистику Филолошког факултета у Београду. Од јуна 1999. године, како је прво изабрана као асистент-приправник, затим као лектор од новембра 2010. године, рад колегинице др Глумац у настави на матичној катедри изузетно је високо оцењен од стране колега, али и самих студената.

Др Дивна Глумац одговорно испуњава наставне обавезе. Др Дивна Глумац је омиљена и веома цењена сарадница, предана раду са студентима, што потврђује евалуација студената која се спроводи на крају школске године. Успешно води вежбања следећих предмета: Савремени јапански језик главни за 1. и 2. годину; Јапански језик 3, 5, и 7 за 2, 3.и 4. годину; Тумачење јапанског текста за 2. годину.

Прецизно организује вежбања из главног предмета Савремени јапански језик за 1. и 2. годину, уводећи гаматичке јединице уз јасно објашњење сложених језичких појава савременог јапанског језика. Иновативно је увела елементе електронског уџбеника JPLANG-a.

У оквиру предмета Јапански језик, систематски и теоријски приказује битне морфолошке и синтаксичке елементе јапанског језика и истински мотивише студенте на контрастивно проучавање јапанског језика.

Одлично сарађује са студентима и колегама. Посебно треба нагласити да др Глумац испољава изузетну одговорност према прихваћеним задацима и у тимском раду. Успешно координира рад са страним лекторима и осталим сарадницима на Групи за јапански језик и књижевност.

Прецизно обавља веома сложене припреме свих испита који се односе на јапански језик. Савесно учествује у њиховом извођењу као члан комисије наведених предмета. Кроз рад са студентима, морамо рећи, стекла је важно искуство за наставнички рад.

Оцена резултата у обезбеђивању научно-наставног подмлатка

Колегиница др Глумац учествује у консултацијама за мастер студије, у оквиру предмета *Увод у проучавање јапанског језика*. Успешно даје стручне савете полазницима мастер студија, посебно за контрастивну анализу (морфологије; синтаксе; семантике). Успешно учествује у комисијама на испиту поменутог предмета.

Стекла је драгоцено искуство за руковођење научним радовима у оквиру мастер и докторских студија.

Оцена о ангажовању у развоју наставе и других делатности високошколске установе

Поред изузетно обимних наставних обавеза, др Дивна Глумац се укључује у реализацију научних скупова. Била је ангажована као члан координаторског тима у реализацији *Серијала предавања из јапанологије* (17. марта 2006. на Филолошком факултету у Београду), као и Међународне научне конференције методике наставе јапанског језика као страног (22. и 23. августа 2008. у Библиотеци града Београда). Била је ангажована као члан оганизационог одбора *Научног скупа из методике наставе јапанског језика као страног: када се јапански језик сретне са књижевношћу*, који је одржан од 15. до 17. октобра 2016. године на Филолошком факултету у Београду у сарадњи са Јапанском фондацијом. Изабрана је као оперативна уредница Зборника радова, који се сада припрема.

Сваке године координира проверу знања јапанског језика на филолошком факултету у Београду. Стални је члан организационог одбора за реализацију ЈЛПТ

(Провера знања јапанског језика као страног у организацији Јапанске фондације), који се од 2009. године редовно одржава на Филолошком факултету у Београду, и тиме је допринела развоју учења јапанског језика у Србији.

Поред тога, др Глумац је један је од сталних чланова *Поетске радионице* коју је покренула проф. др Кајоко Јамасаки као алтернативни облик наставе јапанског језика. Заједно са студентима, учествовала је у извођењу перформанса у културним установама, међу којима су Културни центар Београда и Студентски културни центар.

Др Дивна Глумац се успешно бави и преводилачким радом. Међу објављеним радовима свакако се посебно истиче дело *Кођики – записи о древним догађајима*, које је превела са старојапанског језика, заједно са колегама, Хирошијем Јамасаки-Вукелићем, Данијелом Васић и Далибором Кличковићем (Београд, Рад, 2008, 384 стр.). Реч је о једном од најсложенијих и најзначајнијих књижевних текстова из древне књижевности Јапана. Превод је био у најужем избору за награду Милош Ђурић за 2008. годину, а припала му је Специјална награда за превођење за 2008. годину, коју додељује Удружење књижевних преводилаца у Јапану. Превела је два романа Харукија Муракамија, једног од најзначајнијих савремених писаца на свету.

ПОДАЦИ О ОБЈАВЉЕНИМ РАДОВИМА

Списак радова приложен уз пријаву на конкурс садржи 17 јединица: 2 академска рада; 1 уџбеник; 6 чланака у оквиру засебних публикација; 3 чланака у оквиру серијских публикација; 2 приказа; 3 књига превода. Др Глумац је остварила укупно 32 бода према критеријуму Правилника о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача (2008) што се види из следећих података:

<u>Академски радови (9 бодова)</u>

− Докторска дисертација: *Каузатив и глаголски род у јапанском језику у поређењу са српским језиком* (одбрањен 21. октобра 2015. год. на Филолошком факултету Универзитета у Београду, 227 стр.) М71 (6 бодова)

− Магистарски рад: *Типови пасивне реченице у јапанском језику и њихови преводни еквиваленти у српском језику* (одбрањен 05. јула 2011. год. на Филолошком факултету Универзитета у Београду, 120 стр.) М72 (3 бода)

Научни и стручни радови (9 бодова)

− „Пасивне конструкције у српском језику у поређењу са пасивном реченицом у јапанском језику“, *Српски језик*, вол. 17, Београд, 2012, стр. 523−537. (УДК 811.163.41’366.573) ISSN 0354-9259, М24 (4 бода)

− „Пасивне реченице у јапанском језику“, *Филолошки преглед*, XL, 2013-2, стр. 21−43. (УДК 811.521’366.573) ISSN 0015-1807, М51 (3 бода), SCI листа

− „Исказивање агенса у пасивним конструкцијама у српском и у јапанском језику“, у: *Анали Филолошког факултета*, Књига XXVI, Свеска I, Београд, 2014, стр.193–202. (УДК 811.163.41’36; 811.521’36) ISSN 0522-8468, М52 (2 бода), SCI листа

− „Типови јапанске каузативне реченице и њихови преводни еквиваленти у српском језику“ (прихваћено за *Зборник оријенталистике*, ур. проф. др Анђелка Митровић)

Саопштења на конференцијама и научним скуповима (3 бода)

− „The Causative and the Verb Voice in Japanese in Contrast with Serbian: Translation Equivalents of Japanese Causative Sentence in Serbian“, у: *PH.D. Workshop in Japanese Studies East and Central Europe*, February 18–19, 2013, The Japan Foundation, Budapest, стр. 38–52. Саопштење са међународног скупа штампано у целини; М33 (1 бод)

− „Типови пасивних реченица у јапанском језику и улога датива у њиховом превођењу на српски језик“, у: *Србија између Истока и Запада: наука, образовање, култура и уметност, Књ. 4: Језици балкана у компаративном и интердисциплинарном контексту*, Филолошки факултет, Београд, 2014, стр.199–212. (УДК 811.521’36) ISBN 978-86-6153-210-8, Саопштење са међународног скупа штампано у целини; М33 (1 бод)

− „Улога датива у српском језику у превођењу јапанских пасивних реченица“, у: *Србија између Истока и Запада: наука, образовање, култура и уметност. Зборник резимеа,* Филолошки факултет, Београд, 2013, стр.121–123. ISBN 978-86-6153-148-4, Саопштење са међународног скупа штампано у изводу; М34 (0,5 бода)

− „Дискурсом мотивисана перспективизација каузативне реченице у јапанском језику“, у: *Научни скуп „Језик, књижевност, дискурс“: Књига сажетака*, Универзитет у Нишу Филозофски факултет, 25–26. април 2014, стр. 34–35. Саопштење са међународног скупа штампано у изводу; М34 (0,5 бода)

− „Падешке ознаке агенса у каузативној конструкцији у јапанском језику“, излагање у оквиру научног скупа *Видљиво и невидљиво*, на Филолошком факултету у Београду, 15–18. март 2014.

Превод изворног текста у облику монографије: превод са старог језика (5 бодова)

− *Кођики: записи о древним догађајима* (*Kojiki*), превод са старојапанског језика, копреводиоци Х. Јамасаки Вукелић, Д. Васић и Д. Кличковић, Београд, Рад, 2008. (384 стр.; 21 цм) ISBN 978-86-09-00997-6; М42 (5 бодова)

Преводи монографских публикација

− Харуки Мураками, *Спутник љубав*, превод с јапанског језика, Београд, Геопоетика, 2004. (211 стр.) ISBN:978-86-7666-028-5

− Харуки Мураками, *Играј Играј Играј*, превод с јапанског језика, Београд, Геопоетика, 2005. (408 стр.) ISBN:86-7666-055-7

− *Историја Јапана – Из Коданшине Илустроване енциклопедије Јапана* (*Japanese History*), превод с јапанског језика, копреводиоци Д. Васић, Д. Кличковић и М. Павковић, Београд, Завод за уџбенике, 2008. (220 стр) ISBN:978-86-17-15867-3

Поглавље у стручној публикацији међународног значаја: дигитална публикација (4 бода)

− *Shokyu nihongo tangocho* (*Глосар за почетни степен*), Токио, децембар 2008. (2193 речи; 34,319 bytes) Доступно преко: http://jplang.tufs.ac.jp: JPLANG (e-learning material developed by the government-subsidized project at Tokyo University of Foreign Studies) – e-Japanese-Japanese language material on the internet (носилац пројекта проф. др Кајоко Јамасаки); М14 (4 бода)

Прикази (2 бода)

− „Четири годишња доба”, *Летопис Матице српске*, Нови Сад, јул-август 2012, стр. 163−165. ISSN 0025-5939 М53(1 бод)

− „Смисао – обмана да има онога чега нема”, *Летопис Матице српске*, Нови Сад, јул-август 2012, стр. 216−219. ISSN 0025-5939М53 (1 бод)

Награде

2008. године – Превод најстаријег сачуваног дела јапанске књижевности (*Кођики*), (копреводиоци Хироши Јамасаки Вукелић, Данијела Васић, Далибор Кличковић), због сложености и изузетног значаја добио је специјалну награду јапанског Удружења књижевних преводилаца.

Библиографија (у прилогу реферата) и категоризација радова говори по себи да је др Дивна Глумац испунила услове да буде изабрана у звање доцента.

ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

У целини гледано, др Дивна Глумац је написала и објавила значајне радове из области јапанологије, и несумњиво дала видан научни допринос јапанологији, проучавању јапанског језика у Србији. Угледу јапанологије она доприноси и веома успешним радом на Групи за јапански језик и књижевност, као и запаженим учешћем у научном и културном животу. Због тога Комисија за подношење реферата свесрдно препоручује Изборном већу Филолошког факултета у Београду да др Дивну Глумац изабере у звање и на радно место доцента за област Јапанологија (предмет: Јапански језик).

У Београду,
22. 01. 2016.

К О М И С И Ј А

др Кајоко Јамасаки, редовни професор

_____

др Данијела Васић, доцент

_____

др Далибор Кличковић, доцент

_____

др Срето Танасић, редовни професор

_____